

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Sabola a soudců Mgr. Jana Ferneckého a Mgr. Martina Lachmanna ve věci

žalobce: **T. B.**

bytem X

zastoupen advokátem Mgr. Davidem Böhmem

se sídlem Krouzova 3022/7, Praha 4

proti

žalovanému: **České přístavy, a.s.**, IČO: 45274592

sídlem Jankovcova 6, Praha 7

zastoupen advokátem Mgr. Františkem Korbelem, Ph.D.

sídlem Na Florenci 2116/15, Praha 1

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím v odepření možnosti užívat dlouhodobého stání plovoucího zařízení na poloze č. 20 ve veřejném přístavu Praha – Smíchov v důsledku změny č. 3 Provozního řádu veřejného přístavu Praha – Smíchov ze dne 31. 1. 2020, č. j. 58/421/2016,

takto:

I. Žaloba **se odmítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Žalobci **se vrací** zaplacený soudní poplatek ve výši 2 000 Kč, který bude vyplacen z účtu Městského soudu v Praze do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám zástupce žalobce, Mgr. Davida Böhma, advokáta.

IV. Soud **vyzývá** zástupce žalobce, advokáta Mgr. Davida Böhma, aby ve lhůtě 1 týdne od doručení tohoto usnesení sdělil číslo bankovního účtu, na který má být zaplacený soudní poplatek vrácen.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a obsah žaloby

1. Žalobce se svou žalobou domáhal určení, že v záhlaví popsany zásah žalovaného je nezákonný a domáhal se, aby soud žalovanému zakázal v zásahu pokračovat a obnovit stav před zásahem tak, že žalovaný zruší změnu č. 3 Provozního řádu (dále též „**předmětná změna**“). Žalobce má své plovoucí zařízení dlouhodobě umístěné na poloze č. 20 přístavu,

Shodu s prvopisem potvrzuje I. K.

předmětná změna Provozního řádu pak dané stanoviště, jakož i některá další stanoviště užívaná k dlouhodobému stání označila za krátkodobá stání.

2. Žalobce popsal, že žalovaný vedl soudní spor o vyklizení pozemku proti společnosti WATERMAN Praha a.s. (dále jen „WATERMAN“), v němž již dvakrát rozhodoval Nejvyšší soud. Ten již v rozsudku ze dne 26. 6. 2019, sp. zn. 22 Cdo 1672/2019, konstatoval, že přístav, i když je v soukromém vlastnictví, je předmětem veřejného užívání. Během tohoto řízení pak žalovaný přistoupil právě k předmětné změně, kdy nově vymezil místa pro dlouhodobé stání, mezi něž ovšem nezahrnul polohu č. 20.
3. Žalobce dále připomněl, že byl přesvědčen, že provozní řád je opatřením obecné povahy, proto zdejšímu soudu podal návrh na jeho zrušení (zrušení předmětné změny). Tento návrh byl nicméně usnesením ze dne 30. 3. 2021, č. j. 5 A 8/2021 - 72, odmítnut s tím, že o opatření obecné povahy nejde, přičemž proti faktickým úkonům provozovatele pozemní části přístavu se dotčená osoba může bránit zásahovou žalobou.
4. Proto žalobce podal zásahovou žalobu, přičemž lhůta k podání žaloby je zachována. Uvedl, že předmětná změna byla vydána dne 31. 1. 2020 a schválena Státní plavební správou dne 24. 2. 2020. Objektivní dvouletá lhůta je tak zachována. Subjektivní lhůta je pak zachována, neboť jde o trvající zásah; žalobce odkázal na nálezy Ústavního soudu ze dne 15. 5. 2018, sp. zn. II. ÚS 635/18. Provozní řád je v rozporu se zákonem a žalobce staví do pozice neoprávněného uživatele přístavu. S odkazem na toto znění provozního řádu se pak žalovaný u civilního soudu domáhá toho, aby žalobce vyklidil daný pozemek (stání). Žalovaný dále zaslal žalobci dne 25. 3. 2021 dopis – informace o rozhodnutí soudu o žalobě o vyklizení vedené proti spolku TJ Blaník, z.s., v němž jej vyzval k vydání bezdůvodného obohacení a vyklizení stanoviště. Žalobce dodal, že *„(d)opady protiprávního jednání žalovaného do právní sféry žalobce tedy přetrvávají do dnešního dne.“* Kromě toho žalobce doplnil, že subjektivní lhůtu je nutné počítat až od okamžiku vyčerpání prostředku nápravy, čímž zde dle žalobce bylo shora citované usnesení zdejšího soudu.
5. Žalobce popsal, že popsáním nezákonným zásahem byl dotčen na svém právu veřejného užívání podle § 6 odst. 1 zákona č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZVP“), když předmětnou část pozemku užívá k vyvážení svého plovoucího zařízení dlouhodobě již 40 let. Zdůraznil, že do doby předmětné změny provozní řád žádná místa dlouhodobého stání nevymezoval, předmětná změna tak nově omezila užívání přístavu k dlouhodobému stání jen na k tomu určená místa, a to jen u odpůrců žalovaného v jím vedených civilních sporech o vyklizení. Žalovaný dlouhodobé stání podmiňuje uzavřením nájemní smlouvy, což je v rozporu se zákonem; dle žalobce rovněž opomněl projednat vymezení stání se správcem vodní cesty. Žalobci je tímto postupem zamezen přístup k jeho majetku a jeho užívání, provozní řád ve znění předmětné změny tak přímo zasahuje do jeho právní sféry. Jde přitom o faktický úkon orgánu veřejné správy dle § 7 odst. 5 ZVP, jak dovodil i Nejvyšší soud ve shora specifikované věci. Žalovaný je provozovatelem předmětného přístavu, který provozní řád vydává; je proto žalovaný.

II. Vyjádření žalovaného a jeho doplnění

6. Žalovaný ve svém vyjádření popsal, že účelem žaloby je jen snaha o faktické prodlužování stavu porušování jeho vlastnického práva ze strany žalobce. Veřejná subjektivní práva žalobce přitom nebyla zásahem vůbec dotčena (žalobce byl povinen se pokyny provozovatele – žalovaného – řídit i dříve, což nečinil; předmětná změna jen

konkretizovala místa určená k dlouhodobému stání) a případný zásah nebyl v žádném případě nezákonným, což již jako předběžnou otázku posuzoval Nejvyšší soud v druhém rozsudku ve věci WATERMAN ze dne 14. 8. 2020, č. j. 22 Cdo 1473/2020 - 677.

7. Žalovaný pak namítl i opožděnost žaloby, neboť napadený zásah není zásahem trvajícím – určením míst k dlouhodobému stání došlo k jednorázové úpravě práv a povinností uživatelů přístavu, shodně jako v případě např. souhlasu s provedením ohlášeného stavebního záměru (nález Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 3078/18). Tato skutečnost pak může mít toliko trvalý důsledek. Skutečnost, že snad žalobce dopady změny pocítuje dodnes, na to nemá z pohledu běhu zákonné lhůty žádný dopad. Ten nemůže mít ani podání návrhu na zrušení opatření obecné povahy, jakožto údajné neúspěšné vyčerpání prostředku nápravy.
8. V podání ze dne 19. 10. 2021 pak žalovaný soudu předložil rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 10. 2021, č. j. 6 As 123/2021 - 30, kterým byla zamítnuta kasační stížnost žalobce proti shora uvedenému usnesení zdejšího soudu č. j. 5 A 8/2021 - 72. Poukázal na to, že kasační soud k postupu zdejšího soudu uvedl a potvrdil, že nebylo namístě vyzvat žalobce ke změně žaloby na žalobu zásahovou, neboť v takovém případě by byla žaloba opožděná.

III. Posouzení žaloby Městským soudem v Praze

9. Vzhledem k povaze tvrzeného zásahu a podáním stran se soud nejprve zabýval splněním podmínek potřebných k projednání návrhu ve věci samé, včetně toho, zda lze tvrzený zásah považovat za zásah ve smyslu § 82 s. ř. s. a zda návrh není opožděný.
10. Podle § 7 odst. 5 ZVP platí, že *„provozovatel pozemní části přístavu je oprávněn vydávat provozovatelům a vůdcům plavidel, členům posádek plavidel, cestujícím a ostatním osobám, které se nacházejí v přístavu, pokyny směřující k zajištění jeho bezpečného provozu. Tyto osoby jsou povinny se pokyny provozovatele pozemní části přístavu řídit, neohrozí-li splnění takového pokynu bezpečnost plavidla nebo osob na něm se nacházejících.“* (pozn. zvýraznění doplněno).
11. Jakkoli lze mít podle rozhodujícího senátu zdejšího soudu určité pochybnosti o tom, že vymezení míst určených k dlouhodobému stání v provozním řádu, jakožto obecném dokumentu upravujícím nejen bezpečnost, ale celé fungování a organizaci přístavu, lze nutně podřadit pod pojem pokynu k zajištění *bezpečného provozu* ve smyslu citovaného ustanovení, tato otázka již byla judikaturou vyřešena, přičemž zároveň bylo vyřešeno, že takový pokyn může být zásahem ve smyslu § 82 s. ř. s. (srov. již citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 As 123/2021 - 30 a v něm citovanou judikaturu, jakož i oba rozsudky Nejvyššího soudu sp. zn. 22 Cdo 1672/2019). Z tohoto pohledu proto nelze mít za to, že by napadená změna provozního řádu nemohla být vůbec nezákonným zásahem podle soudního řádu správního. Stejně tak kasační soud nezpochybňoval postavení žalovaného jako správního orgánu.
12. To ovšem zároveň znamená, že žaloba musela být podána v zákonné lhůtě stanovené pro zásahovou žalobu, tedy v subjektivní lhůtě dvou měsíců (od okamžiku, kdy se žalobce o zásah dověděl) a objektivní lhůtě v délce dvou let (§ 84 odst. 1 s. ř. s.). Zmeškání lhůty přitom nelze prominout (§ 84 odst. 2 s. ř. s.). Soud dospěl k závěru, že žalobce v tomto případě nedodržel subjektivní lhůtu a žalobu tak podal opožděně.
13. Soud totiž předmětný zásah vnímá, zcela v souladu se stanoviskem žalovaného, jako jednorázový, byť s trvalými důsledky. V první řadě je nutné předeslat, že z obsahu žaloby i

jejího petitu je zřejmé, že žalobce sice nezákonný zásah formálně neshledává ve vydání předmětné změny (jako tomu bylo ve věci sp. zn. 5 A 8/2021), ale fakticky brojí právě proti této změně provozního řádu a nikoli proti jiným faktickým pokynům či postupu žalovaného (namítá nezákonnost provozního řádu – předmětné změny, domáhá se, aby soud žalovanému uložil její zrušení, hovoří o tom, že právě provozní řád zasahuje do jeho právní sféry). Nezákonný postup žalovaného tak shledává v existenci provozního řádu ve znění předmětné změny. Tato změna, má-li ji soud vnímat jako pokyn, však byla vydána v určitý okamžik, kdy jako svého druhu vnitřní předpis do budoucna jednorázově stanovila pravidla užívání přístavu k dlouhodobému a krátkodobému stání.

14. Jinými slovy, žalovaný k určitému okamžiku (byť s účinky do budoucna) vydal obecný pokyn, kterým pro všechny potenciální uživatele dopředu vymezil práva a povinnosti, pokud jde o určení míst k dlouhodobému stání. To, že se tím musí uživatelé do budoucna ve svém chování řídit, z takového pokynu ovšem ještě nečiní trvalý zásah ve smyslu nálezu Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 635/18, v němž se jednalo o trvalý zadržování určitých dokumentů ze strany správního orgánu. Naopak, takový pokyn lze připodobnit k vydání souhlasu s provedením ohlášeného stavebního záměru, o němž Ústavní soud uzavřel, že jde o jednorázový zásah (nastávající okamžikem vydání souhlasu) s trvalými důsledky (usnesení ze dne 2. 10. 2018, sp. zn. III. ÚS 3078/18). Ostatně žalobce v nynější věci sám hovořil o tom, že právě *dopady* změny přetrvávají dodnes.
15. Soud zdůrazňuje, že v projednávané věci netrvá žádné jednání (konání či snad opomenutí), kterým by žalovaný opakovaně určoval místa dlouhodobého stání – ta byla určena jednorázově a žalobce nyní toliko čelí důsledkům tohoto určení. Skutečnost, že žalovaný zasílá výzvy k vyklizení či vydání bezdůvodného obohacení, pak sice má podklad právě v určení míst dlouhodobého stání, nicméně jde jen o důsledky předmětné změny, jež jsou navíc činy čistě v rovině soukromého práva. Lhůtu k podání žaloby je proto nutné vztahovat k okamžiku vydání předmětné změny (resp. okamžiku, kdy se o jejím vydání žalobce dozvěděl), neboť v ten moment došlo k možnému zásahu do právní sféry žalobce. Ze shodné premisy ostatně v případě žalobce vycházel i Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 6 As 123/2021 - 30.
16. Pro úplnost lze říci, že na provozní řád (pokyn) je nutné nahlížet jako na jeden akt (celek), u něhož akt samotný a jím vyvolávané důsledky spadají v jedno – nelze rozlišovat formální okamžik jeho vydání a jeho faktické důsledky na straně druhé, jež by snad měly představovat samostatný zásah (obdobně jako nelze od jejich účinků oddělovat vydání právního předpisu či opatření obecné povahy; k tomu viz rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2021, č. j. 9 As 264/2020 - 51, č. 4232/2021 Sb. NSS).
17. Předmětná změna byla přitom vydána dne 31. 1. 2020, Státní plavební správa ji schválila dne 24. 2. 2020, žaloba byla podána až dne 11. 5. 2021. Nejpozději v okamžiku podání návrhu na zrušení předmětné změny ve věci sp. zn. 5 A 8/2021 (dne 25. 1. 2021) žalobce musel o vydání této změny provozního řádu vědět. Nejvyšší správní soud pak v rozsudku č. j. 6 As 123/2021 - 30 jednoznačně uzavřel, že i v této věci by byla zásahová žaloba proti vydání předmětné změny opožděná, o jejím vydání se tudíž nepochybně musel dozvědět dříve.
18. S ohledem na vše výše uvedené proto Městský soud v Praze uzavírá, že podaná žaloba je opožděná, a proto ji podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. odmítl. K tomu soud ještě na okraj

Shodu s prvopisem potvrzuje I K.

dodává, že žalobce není zcela zbaven možnosti brojít proti předmětné změně, neboť její zákonnost bude nutně muset být jako předběžná otázka posouzena v rámci účastníky vzpomínaného řízení o vyklizení věci, v němž je žalovaným. Soudní ochrana, pokud jde o užívání stanoviště č. 20, mu proto bude v každém případě poskytnuta.

19. O odmítnutí žaloby soud rozhodl bez nařízení jednání, neboť nerozhodoval o věci samé (srov. § 49 odst. 1 s. ř. s. *a contrario*).
20. O nákladech řízení o žalobě rozhodl soud podle § 60 odst. 3 věty první s. ř. s. Jelikož soud žalobu odmítl, žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
21. O vrácení soudního poplatku ve výroku III. pak soud rozhodl podle § 10 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, podle kterého byl-li návrh na zahájení řízení před prvním jednáním odmítnut, soud vrátí z účtu soudu zaplacený poplatek. Zároveň s tím soud žalobce (jeho zástupce) vyzval ke sdělení čísla účtu, na nějž bude zaplacený soudní poplatek vrácen (výrok IV.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 26. listopadu 2021

Mgr. Aleš Sabol v.r.

předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje I K.

Shodu s prvopisem potvrzuje I K.